

THE ARGUMENTATION OF THE EXISTENCE OF GLOBAL WARMING PHENOMENON

Caraulan Angela

Scientific adviser: Croitoru Catalina

Hygiene discipline, Department of Preventive Medicine, *Nicolae Testemitanu* SUMPh

Background. Global warming is a problem that includes many life aspects. The necessity to understand this problem is important for a proper approach and application of the prevention and adaptation methods. The risks of the global warming, directly and indirectly, affect the population's health. **Objective of the study.** Evaluation of the latest statistical data on the dynamics of global temperatures. **Material and Methods.** It has been realized a descriptive study of the statistical data over the last decade exposed from the specialized bibliographic sources. For the study, the annual average air temperature values were selected. **Results.** According to the researches, 2020 was the second warmest year of the last decade, after 2016. Each month of the year was in the top-4 of the warmest months, according to the values recorded for that month. Record temperatures were recorded in January, May and September. In 2020, the average land surface temperature was 13.9°C, 0.98°C higher than the 20th century and 1.19°C warmer than during the pre-industrial period (1880-1900). The average land and ocean surface temperature in the Northern Hemisphere was the highest in the last 141 years, while the annual land and ocean surface temperature in the Southern Hemisphere was the fifth-highest one. **Conclusion.** The results confirmed that 2020 was the 44th consecutive year (since 1977), with global temperatures above the 20th century average. The period of 2011-2020 was the warmest decade ever, with average overall temperature +0.82°C above the 20th century average.

Keywords: heat wave; cold wave; doctor.

ARGUMENTAREA EXISTENȚEI FENOMENULUI ÎNCĂLZIRII GLOBALE

Caraulan Angela

Conducător științific: Croitoru Catalina

Disciplina de igienă, Departamentul Medicină Preventivă, USMF „Nicolae Testemitanu”

Introducere. Încălzirea globală este o problemă în numeroase aspecte ale vieții. Necesitatea înțelegerii acestei probleme este importantă pentru o abordare corectă și pentru aplicarea metodelor de prevenire și de adaptare. Riscurile încălzirii globale vizează atât direct, cât și indirect sănătatea populației. **Scopul lucrării.** Evaluarea ultimelor date statistice privind dinamica temperaturilor globale. **Material și Metode.** A fost realizat un studiu descriptiv al datelor statistice din ultimul deceniu, expuse în sursele bibliografice de specialitate. Pentru realizarea studiului, au fost selectate valorile medii anuale ale temperaturii aerului. **Rezultate.** Conform cercetărilor, anul 2020 a fost al doilea cel mai cald an al ultimului deceniu, după anul 2016. Fiecare lună a anului a fost în top-4 a celor mai calde luni, conform valorile înregistrate pentru luna respectivă. În lunile ianuarie, mai și septembrie s-au înregistrat temperaturi record. În 2020, temperatura medie de la suprafața solului a fost de 13,9°C, cu 0,98°C mai mare decât media secolul XX și cu 1,19°C mai caldă decât în perioada preindustrială (1880-1900). Temperatura medie de la suprafața solului și a oceanului în Emisfera Nordică a fost cea mai mare din ultimii 141 de ani, iar a suprafeței terestre și a oceanului din Emisfera Sudică s-a plasat pe locul cinci. **Concluzii.** Rezultatele au confirmat că anul 2020 a fost cel de-al 44-lea an consecutiv (începând cu 1977), cu temperaturi globale de peste media secolului XX. Perioada anilor 2011-2020 a fost cel mai cald deceniu de pe glob, cu temperatura globală medie de +0,82°C peste media secolului XX.

Cuvinte-cheie: val de căldură; val de frig; medic.